

צאת השבת	הדה"נ	בני ברק
5:50	4:16	
5:52	4:09	אלעד
5:54	4:02	ביתר
5:54	4:01	י-ם
5:53	4:19	ק"ג

נדברה נא

בס"ד | יו"ל ע"י קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק | קרית נדבורנה

באור פני מלך

פנינים יקרים ואמרות טהורות, מלוקטים מדב"ק של כ"ק אדמו"ר הקדוה"ט זיע"א

המתגאה במעשים טובים שעשה, אות היא לו כי לא נעשו כהוגן

והיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (כג, א).

כתב רש"י "לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת ק' כבת כ' לחטא, מה בת כ' לא חטאה שהרי אינה בת עונשין אף בת ק' בלא חטא, ובת כ' כבת ז' ליופי".

ואיתא במדרש (ב"ר נח, ג) "רבי עקיבא היה יושב ודורש והציבור מתנמנם, ביקש לעוררן אמר מה ראתה אסתר שתמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה, אלא תבוא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה ק' וכ' וז' ותמלוך על ק' וכ' וז' מדינות".

ודברי המדרש צריכים ביאור, בראשונה היא יתכן שהציבור התנמנם בעת שר"ע ישב ודרש. ועוד, איך ביקש לעוררן באמצעות דרש זה שמלכותה של אסתר על קכ"ז מדינות הוא משום היותה בת בתה של שרה שחייתה קכ"ז שנה. גם עצם הדרשה צריכה ביאור, דמה ענין זה לזה.

ונראה לבאר בהקדים הא דאיתא בספ"ק 'ערבי נחל' פרשת חקת (דרוש ב) וזלה"ק: "כי כלל האדם אשר בא בלבו גבהות וגסות רוח ע"י מצותיו ומעשיו הטובים ותורתו, ידע בבירור האיש ההוא שעדיין לא עשה שום מצוה ולא למד תורה, שאלמלא כן לא גבה לבו על ידיהם. והענין, כי הנהגת השי"ת עם בני האדם כי מיד בעשותו המצוה או התורה נברא מלאך ועומד מיד לפני השי"ת ואומר פלוני בןך עשאי, ועדיין בכל יום ההוא יש עדיין דביקות לאותו המלאך אל האדם במקצת, כי לא נסתלק לגמרי ביום הראשון. אך בלילה בעת השינה, אז, אם המצוה ההיא כתקונה אזי המלאך נשאר שם לגמרי ונשמתו חוזרת לגופה, ואז דרך הטבע שישכח האדם מלבו אם עשה כלל מצוה כי כבר נסתלקה מצוה ההיא ממנו, אך ביום הראשון יוכל עדיין להיות קצת זכרון המצוה ההוא בלבו, שעדיין דבוקה קצת בו, אך לא יתגאה בה עדיין שהרי אינו יודע עדיין אם נתקבל ותשאר בלילה למעלה, ואולי תדחה עדיין, ואחר כך ביום השני, אם המצוה נתקבלה ונשארה שם, אזי נשכחת ממנו ולא תעלה על לבו כלל, ואם בא בלבו גאוה ע"י המצוה ההיא, אזי זהו סימן מובהק כי נדחה מצוה ההיא מלמעלה וחזקה על פניו, ולכן אינה נשכחת מאתו, ואם כן אין לו להתגאות במצוה שעושה בממה נפשך. עכלה"ק.

ובזה נראה לבאר דברי המדרש 'רבי עקיבא היה יושב ודורש', ודרשתו היתה בענין זה שעל האדם להשגיח ולדקדק שיהיו כל מעשיו בתכלית השלימות אך ורק לשם ה', ואז יתקבלו המלאכים הנבראים מהמצוות למעלה ויעמדו קמיה קוב"ה.

'הציבור מתנמנם' פי' דמכיון ששמעו ענין זה, רצו תיכף לבדוק את עצמם איך נראים מעשיהם אם הם בשלימותם הראויה. ולזה היו מתנמנמין כדי שיראו אחר שהם מנמנמים אם הם עדיין זוכרים מעשיהם הטובים שעשו מקדם, וכדברי הערבי נחל האמורים.

'ביקש ר"ע לעוררן', מאחר שראה כי דבריו מתקבלים בלב השומעים, ביקש להוסיף ולעוררם עוד, אמר: 'מה ראתה אסתר שתמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה' וכו'. דהנה לשרה אמנו ע"ה היו מעלות גדולות ומיוחדות, כמ"ש חז"ל (שמור"א, א) "שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות", וכן גם בגשמיות היו לה מעלות, שהרי היה אברהם אבינו צריך לבקש הימנה "אמרי נא אחותי את" (שם יב, יג), ועם כל מעלותיה לא היה לה שמץ גאוה והתנשאות והיתה עושה כל מעשיה רק לש"ט, וכדאי' מהרבי רבי אלימלך זי"ע (בנוע"א ריש פרשתינו) על דברי רש"י בת כ' כבת ז' ליופי וזלה"ק "כמו תינוק שהוא מקשט עצמו אין יודע להתפאר עצמו, כך הייתה שרה כשהייתה בת כ' היה כל כוונתה בכל קישוטה וכו' רק לשמים" עכלה"ק.

ואסתר שהייתה בת בתה של שרה, היה בה מתכונותיה של שרה זקינתה והיתה אף היא עושה כל מעשיה לש"ט בלא שום עירוב נגיעה ופניה של גאוה, ובזכות זה זכתה למלכות על קכ"ז מדינות. וז"ש 'תבא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה ק' וכ' וז' ותמלוך על ק' וכ' וז' מדינות', הדגיש לומר כל כלל וכלל לעצמו ק' וכ' וז' ולא אמר בקיצור קכ"ז, להשמיענו דכולן שווין לטובה וכל ימי חייה היה לה את המעלה דבת ז' שלא התפארה במעלותיה, ותבא אסתר שהיא בת בתה ויש אף בה מעלה זו של שרה שלא התפארה והתגאתה במעלותיה, ותמלוך על קכ"ז מדינות.

שירת הקוצרים

ואברהם זקן בא בימים, וה' ברך את אברהם בכל. מפרשים הספרים הק' בשם הזוה"ק 'שבא בכל ימיו', שלא החסיר מהם אף אחד. לא עבודת ארעי עבד, לא מעת לעת ומזמן לזמן, אלא יום יום עבד את קונו בעקביות ובהתמדה, וכך זקף אל חשבונו יום ועוד יום, שנה ועוד שנה, עד שבערוב יום התברר כי זכה הצדיק להיות 'בא בימים', בא בכל ימיו כמקשה אחת.

נקל לשער את גודל ההתרגשות, כאשר באים אל האדם לאחר אריכות ימיו ומראים לו את מסכת חייו הארוכה, הרצופה בתורה ובמעשים טובים עליהם עמל ואתם ארג בחריצות כשרשרת בלתי נפסקת. בשעת מעשה אין משגיחים בחשבונות אלא כל יום עבודה בפני עצמה היא, אך כאשר מתייצבים מן הצד לאחר אשר 'ותשלם כל המלאכה', אי אפשר שלא להזיל דמעת התרגשות לנוכח היצירה המפוארת שקמה וגם ניצבה, תודות להשקעה יזימומית שאין בה מקום להפסקות.

משל לאותו בנאי העמל להקים בית מידות מפואר. אין המלאכה מתרחשת בן רגע, וכמובן שאינה נעשית מעצמה. יש לעמול על כל אבן ואבן, כל נדבך ושורה, ובשעת מעשה הגוף כואב והנפש עמלה. במהלך העבודה אין פנאי וישוב הדעת לעמוד מהצד ולסקור את התוצאה, ומוטב שכך. עתה היא שעת העמל וטרם הגיע תור הסיכום. אולם כמה תגדל שמחתו ושביעות רצונו של הבונה החרוץ, כאשר המלאכה תבוא אל שלימותה והבניין יתנוסס על תלו לתפארתו לא ניתן לתאר את הגיל והאושר שימלאו את נפשם העמלה של הבונים, למראה פועל ידיהם העצום שחוללו ופעלו באורך הימים. וודאי יתקשו להאמין כי אכן מעשה ידיהם הוא זה, יביטו שוב ושוב ויצטוו עצמם לוודא שאינם חולמים.

בימים אלה ניצבים רבבות אלפי בונים חרוצים, בישורת האחרונה שלפני השלמת הבניין האדיר. לא פחות משבע שנים ומחצה ארכה המלאכה הקדושה, וכל יום ויום הייתה מלאכה ושליחות בפני עצמם. איש לא עצר להביט לאחור במהלך העבודה, כי החכם מביט קדימה. והעבודה הייתה עקבית ורצופה, לא היה בה מקום לחורים ולשאנונות. הצד השווה שבולומדים כולם הוא העקביות. אם הגיעו עד הלום, אות היא להם שאכן השלימו את לחם חוקם, מילאו את הדף היומי שבכל יום ויום.

ויום הצטרף ליום, שבוע לשבוע, חודש לחודש, ושנה חברה לה לשנה נוספת, בלאט ובלו דיבורים רבים. עתה, עתה מגיעה ובהא השעה הנאדרת של השלמת המלאכה, **סיום כל הש"ס כ-ו-ל-ו!**

אז ימלא שחוק פינו, היינו כחולמים. מי פילל ומי מילל, שאנו, אנשים פשוטים וקטני מעש, נוכל לכבוש הר כזה, הר תמיר ונישא הנקרא 'תלמוד בבלי', ימללו לעצמם הלומדים בעיניים בורקות. אבל המציאות תעלה על כל דמיון, הרי שלהם לפנייהם, איש לא יוכל לקחת מהם את קניינם. זהו רכושם המוחלט לנצח נצחים!

זוהי מעלת "בא בימים"! מבחינים בה רק לבסוף, לאחר שנות העמל, אבל אז היא עולה על כל המעלות כולן ויושבת כעטרה בראשו של כל אחד ואחד.

דברי אלוקים חיים

אמרות קודש ופנינים יקרים, מלוקטים ממשנתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א

יודע ה' ימי תמימים – המעלה היתירה שנשתבחה בה אבותינו היא מידת התמימות שאחזו בה בכל מאודם

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (בראשית כ"ג, א').
ואיתא (ב"ר נ"ד א') במדרש, "יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה, (תהילים ל"ז, י"ח) כשם שהן תמימים כך שנותם תמימים, בת עשרים שנה שבע לנוי בת מאה שנה עשרים לחטא". וברש"י מביא דרשה זו, ומוסיף ומפרש עוד "שני חיי שרה, כולן שווין לטובה".

הנה מקום יש להתבונן בדרשת רז"ל זו להמליץ הכתוב 'יודע ה' ימי תמימים וגו' לגבי שרה אמנו, דהן אמנם לגבי אברהם מצינו כי זכה ונתקרא תמים לאחר שמל עצמו כאשר ציווהו השי"ת במצוות המילה "התהלך לפני והיה תמים", ופירש"י שם (על פי המדרש ב"ר מ"ו, ד') "התהלך לפני במצוות מילה ובדבר הזה תהיה תמים, שכל זמן שהערלה בך אתה בעל מום לפני", משמע דהתמימות נקנית על ידי עמידה באיזה ניסיון חשוב ועשיית מצווה רבה ומיוחדת, ובזכות כן זוכין ונעשים תמימים. אך אצל שרה לא מצינו נסיונות כעין אלו, ויש להבין בעבור מה זכתה להתקרא בתואר התמימות הנעלה.

ונראה לומר, דתמימות זו מקורה מלשון הכתוב (דברים י"ח, י"ג) "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", ופירש"י שם "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו". הרי לנו טעם נוסף לכינוי הנכבד 'תמים', והוא כאשר אדם מתנהג עימו ית' בתמימות על כל צעד ושעל, ואינו חוקר ודורש אחר סיבות מאורעותיו. איש אשר כזה זוכה לקרבת אלוקים ולדבקות בה', ונקרא תמים במעשיו וישר בדרכיו.

ומעלה יתירה זו נמצאה בשרה אמנו כל ימיה, כאשר כל אשר בא עליה בימי שני חייה, הכל קיבלה באהבה ובתמימות מבלי לחקור אחר דרכי המקום וסיבת עלילותיו, והאמינה בשלימות ובבטחון כי כאשר עושה עימה השי"ת כן טוב ונכון בעבורה ואין לה להתרעם אחר מידותיו כלל. ואפילו בימים הרבים שהיו אברהם ושרה עיריפים, אין להם וולד, ובאותו הזמן מצינו שהיה אברהם מתפלל ושופך שיחתו לפני המוקם שיחנונו בזרע של קיימא, אמנם לגבי שרה לעומת זאת לא נמצא בתורה שהייתה מתפללת על זאת, וזהו מפני שקיבלה עליה הדין באהבה וסברה בדעתה כי אם כך הוא רצון השי"ת מה לה להלין על כך, הלא זו היא טובתה והנאתה. וזהו שפירש רש"י 'כולן שווין לטובה', שלדידה היו כל ימיה מקשה אחת של טובה וברכה ומעולם לא נתרעמה על קורותיה אשר מצאוה מאת ה', ולכן זכתה ודרשו בה מעלת התמימות.

וכן נמי בשעת העקידה כשאמר הקב"ה לאברהם (לעיל כ"ב, י"ב) "אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה", פירש"י "אמר רבי אבא א"ל אברהם אפרש לפניך את שיחתי, אתמול אמרת לי 'כי יצחק יקרא לך זרע', וחזרת ואמרת 'קח נא את בנך', עכשיו אתה אומר לי 'אל תשלח ידך אל הנער' וכו'. הרי שהייתה לו לאברהם כמין תמיהה על ציוויי הסותרים של הקב"ה אליו כביכול, ופירש שיחתו זאת לפני המקום כדי לירד להבנת עניינה. ואילו לגבי שרה, הן אמנם שלא הייתה יודעת מלכתחילה על ניסיון העקידה, אך אף אם ידעה מתחילה, מסתמא לא הייתה מתמהת כלל על אותן הציוויים הסותרים, אלא מאמנת בתמימות כי כל אשר נעשה מאת ה' הוא תכלית הטובה עד שאין כל צורך להבין טעמיהם. כי שרה אמנו נתייחדה במעלתה היתירה שהייתה מקבלת כל דבר בתמימות ובאמונה שלימה, ולא דרשה וחקרה מאומה בדברים הנשגבים מבינתה.

וקצת אסמכתא לזה יש למצוא ממה שכתוב בתורה, שכאשר בישר להם המלאך על לידת יצחק בנם צחקה שרה בקרבה ולא קיבלה דבריו באמונה שלימה, וכתב ע"כ בחת"ס (בפרשתנו) וז"ל, "הבנתי מתוך ספר פענח רזא, לעומת כי צחקה שרה בדברי המלאך של רחמים, וחשבה כי הטעה אותה בבשורת לידת יצחק, על כן מלאך השטן הטעה אותה בבשורת מיתת יצחק ונענשה בזה, ודבר גדול דיבר הנביא". עכ"ל. אולי מכאן ראינו שהייתה נבחרת במעלת התמימות ביותר, עד שתיכף כאשר נכשלה בזה פעם אחת, היתה צריכה לתיקון לזה, על פי מעלתה היתירה בזה העניין.

תורת אבות

אמרות טהורות מצדיקי הדורות על פרשת השבוע

כולן שווין לטובה

ויהיו חיי שרה וגו' שני חיי שרה (כ"ג א').

פירש"י "שני חיי שרה, כולן שווין לטובה". הנה ימי חייו של אדם מחולקים לכל אחד ואחד עפ"י זמנים שונים, יש מהם טובים יותר במנוחה והשקט, ויש אשר גוברים בהם הטרדות והדאגות, והעבודה היא לקבל הכל באהבה ובאמונה שמאיתו לא תצא הרעות, אלא תכלית הכל לטובה ולברכה.

וזהו שבה הכתוב לפרסם כאן מעלתה וצדקותה של שרה, שאפילו שרוב ימיה היו צער ומכאוב, מתחילה גלות ויסורין, רעב ושבי בבית פרעה ואבימלך, צרת שפחתה המצרית ובנה ישמעאל, ועליהן ניסיון העקרות הקשה עד זקנה, אעפ"י כן לא הרע בעיניה כל המאורעות האלו, אלא קיבלתם באהבה ואמונה כי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, עד שהיו כל ימיה שווין בעיניה לטובה ולברכה. והוא שפי' רש"י "כולן שווין לטובה", שקיבלה הרעה כשם שמקבלין הטובה.

(יסוד העבודה)

הוי רץ למשנה

עיון בנושא שבועי מתוך הלימוד היומי במסגרת "משנת הקהילה"

פרשת חיי שרה 11 מסכת כתובות ד"ט - חייב לרפאותה

החייב בעל לממן לרעייתו הוצאות רפואה מְשֻׁלְמָה יקרה!?

הדין ודברים שנפל במשפחת רפאלוביץ' היה רווי כאב, זה זמן שהאשה סובלת ולא מוצאת מזור לכאביה. בעצת ידידה הופנתה ליעוץ ברפואה ה'מְשֻׁלְמָה' (הומאופתיה, רפואה אֶלְטֵרְנָטִיבִית), שם הכין לה הרופא 'תוכנית עבודה' שעלותה אלפי שקלים... אולם בעלה ר' רפאל, שלל בעדינות את ההצעה, וטענתו:

"אנו חברי קופת חולים, שם מרפאים ברפואה ה'קוֹנְבֵּנְצִינְאָלִית' (רגילה), ובעזרת ד' בהתמדה ושמירה על הוראות הרופא, תעלה ארוכה לרעייתי. ומדוע אצטרך לבזבז כסף, על רפואה פרטית שאינה ב'סל הבריאות'...".

אולם הגב' ממאנת יותר לדרוש ברופא קופת חולים, ועומדת על דעתה שהבעל יממן הוצאות הרפואה המשלימה...

הנה, 'כשנושא אדם אשה' יתחייב לה בעשרה דברים... שלשה מהן מן התורה ואלו הן שארה... אלו מזונותיה... והשבעה מדברי סופרים... לרפאותה אם חלתה... (רמב"ם אישות יב/א-ב). וכך שנינו (כתובות ד/ט) 'לְקַתָּה חלתה האשה, תִּיָּב לְרַפְאָתָה'. וביאר הרע"ב "שהרפואה כמזונות". וא"כ יש לברר לכאורה מהו שיעור רמת המזונות שמחויב הבעל לממן לאשתו.

הגרי"י זילברשטיין שליט"א שנדרש לשאלה (שעורי תורה לרופאים סימן קעה. ג/291) השיב:

"אם הדין ודברים היה אודות עדיפות בדרכי הטיפול, ברפואה ה'קוֹנְבֵּנְצִינְאָלִית' או ב'מְשֻׁלְמָה'. הרי כלל גדול מסור בתורתנו שהולכים אחר דעת רוב הרופאים, כמבואר (אור"ח סימן תריח) 'אין דבריו של אחד במקום שנים, ו'הולכים אחר הרוב' עיי"ש. ויש לבדוק מהי דעת רוב הרופאים, ואם רובם דוגלים ברפואה הקונבנציונאלית, הלכה כמותם. ובפרט שהעיסוק ברפואה מותנה ב'רישיון' משרד הבריאות (ערוך השולחן יו"ד ש"ל/ב), ואינו מצוי ביד כל העוסקים ברפואה המשלימה..."

אולם מכיון שבני הזוג לא באים להתייעץ, אלא האשה דורשת הבה לי את הכספים, כדי שאוכל להתרפא ברפואה משלימה. ראוי לבעל להיענות לבקשתה. על פי הכלל ש'יסד הרא"ש (בבא קמא ח/א) 'וצריך שיהא לחולה נחת רוח מן הרופא'. כלומר, מי הוא הרופא שתהיה לו סייעתא דשמיא לְרַפְאָה - אותו רופא שיצליח לרכוש את אמונו של החולה, ולחולה תהיה נחת רוח ממנו. לכן ראוי לבעל לשלם את דמי הרפואה המשלימה, כדי שתמצא נחת רוח אצל רופא זה, ובסייעתא דשמיא תתרכא.

וביותר: הרי הבעל התחייב בכתובה לכלתו: 'וְאָנָּה אֵיזוֹן וְאֶפְרָיִם... בְּקוֹשְׁטָא'. ופירש ה'נחלת שבעה' הכוונה: שהבעל יפרנס את אשתו בנדיבות וברוח לב, ולא בקמצנות כנחל אֶפְרָיִם המכזב ולא נותן מימיו, אלא כנחל אֵיזוֹן.

וכאמור עיקר חיוב הרפואה (שיש לה קצבה) נובע מחיוב המזונות, א"כ גם הטיפול ברפואה המשלימה' על שְׁלָל שִׁטוּתָהּ, המזיקה מימון תמידי לרפואות ותוספי מזון וחיוזוק, גם זה בכלל ה'אֵיזוֹן... בְּקוֹשְׁטָא'.

אכן, שנינו (שם) "אָמַר הַבַּעַל הָרִי גִטָּה וְתוֹנְתָהּ וְכִסְף הַכְּתוּבָה מוֹנֵחַ לִפְנֵי הָאִשָּׁה, וְתִרְפָּא אֶת עַצְמָהּ, וְתִמְנַח מִכֶּסֶף הַחַיָּוִת רְפּוּאָתָהּ, וְרָשָׁא, שֵׁאִין חַיִּיב לְזוֹן אֶת גְּרוּשְׁתּוֹ (רע"ב). אולם הרמב"ם (אישות יד/ז) סיים הלכה זו 'ואין ראוי לעשות כן מפני דרך ארץ', וכהגדרת הרב 'מגיד משנה' 'דבר פשוט הוא שיש בזה רוע מוסרי'.

לסיכום: הבעל ינהג בנדיבות ויממן לרעייתו הוצאות רפואה משלימה, וראוי בבית חולים מבוקר.

הניצוץ שהוצת

הרה"ק רבי צבי הירש הכהן מרימנוב ל' חשוון תר"ז

קבוצת חסידים נלהבת עשתה את דרכה לרימנוב, לחצרו של הרבי הקדוש רבי צבי הירש. שמעו הנערץ של הרה"ק נישא בכל המחוזות, הקרובים והרחוקים, ומראה עגלות עמוסות חסידים הנוסעים לרימנוב, היה מחזה נפרץ למדי בכל ימות השנה.

כוחו המופלא של הרבי הקדוש, שהיה מלפנים משרת רבו הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב ז"ע, ולאחר הסתלקותו נעשה לממלא מקומו, היה ידוע במקהלות חסידים, והכל שחו בסילוידין אודות תפילותיו המרטיטות ועבודתו הנוראה. אף ידו הגדולה בהמשכת ישועות ידוע היה בקרב העם שבשדות, ורבים רבים מבני הכפרים והעיירות נוהגים היו לפקוד את מעון הקודש כל אימת שצרכו לדבר ישועה ורחמים, וברכותיו של הרבי מחוללות היו נפלאות.

עתה הייתה זו קבוצת חסידים בני עליה, אשר נפשו שקעה שוב לבקר בהיכל רבו ולעשות שבת במחיצת הקודש. הם שכרו אפוא את שירותיו של עגלון יהודי, כדי שיסיעם למחוז הפצם ויחזירם ביום שני לאחר השבת. הדרך הייתה ארוכה ומשובשת, אך לא חסידים כמותם נרתעו מקשיי הטלטול וכיוצא באלה. באווירה מרוממת הצטופפו החסידים על העגלה הנושנה, ושעות ארוכות התוועדו יחדיו בסוד שיח ואמרות מוסר, בעוד העגלה חולפת על פני השדות המוריקים. העגלון, אשר מחורו עב קורץ ובמושגים נעלים של עבודת ה' לא היו לו יד ושם, לא רווה נחת, בלשון המעטה, משיחתם של החסידים, ומדי פעם רוטן היה לעומתם על דיבוריהם שאינם פוסקים...

בהגיעם לרימנוב סמוך לשבת קודש, הוריד את נוסעיו סמוך לחצרו של הרבי, ואילו הוא המשיך בעגלתו למלון אורחים בקצה השני של העיר, כמו מבקש היה להתרחק הרחק כמטחווי קשת מיקוד האש של הקדושה... שבת עילאית רוויית תענוג רוחני חפפה על החסידים בצל רבם, בעוד העגלון הגס מעביר את השבת בשיחה ושינה בפונדק המרוחק.

ביום שני בבוקר הפייע העגלון שוב לפני חצר בית הצדיק, כפי המסוכם, כדי להסיע את החסידים בחזרה לעירם. ברם, בבית מדרשו של הרבי אחוז עוד באמצע תפילת שחרית, כשהצדיק סוחף בתפילתו הלוהטת את כל המתפללים. העגלון נאלץ אפוא לשבת על עגלתו, ולהמתין בחיבוק ידיים. לאחר שהשתעמם מן ההמתנה הארוכה, החליט העגלון לרדת מן העגלה, ובכל זאת להיכנס פנימה לבית המדרש, רק לשם הצצה ותו לא... שמץ מה משחותיהם של החסידים בדרך חדר לאוזניו, ונתעוררה בו על כן סקרנות לחזות במו עיניו בצדיק אשר על אודותיו שוחחו החסידים בסילוידין.

סדר עבודתו של הצדיק היה, שבשעת שהייתה נשמתו מתלהטת בקרבו בעת התפילה והתלהבותו מגייעה על לבדי התפישות הגשמיות, מתחיל היה להלוך על פני ההיכל תפוס בשרעפיו, וסביביו נשערה מאוד. באישו הגדולה והנוראה

לא מבחין היה בכל הסובב אותו, וכל דבר אשר נקרה בדרכו, אם שולחן ואם ספסל וכיוצא בהם, מסוגל היה להעתיק ממקומו אף אם כבד היה ממשא אדם לבלד.

זקני החסידים זכרו עוד את המעשה הנורא אשר אירע שנים קודם לכן, בעוד הצדיק עומד ומשרת את רבו הרה"ק רבי מנחם מנדל. כעתה, כן אף אז הייתה תפילתו ערוכה בדם התמצית ולשד הנשמה, ובעיצומה היה פושט את צורתו הגשמית כליל, וכולו נעשה רוחני ומופשט מהעולם הזה. מקומו היה קבוע אצל התנור הישן שבירכתו בית המדרש, זה שכבר יצא

מכלל שימוש, ובשעה שהייתה נפשו מתדבקת ביוצרה במהלך התפילה, היה טופח בזרועותיו על דפנותיה ומטיח בה את ראשו מבלי משים.

ופעם חמדו להם כמה אנשים ריקים לצון, וברצותם לבחון האם אכן מופשט רבי הירש המשרת מהרגשותיו בשעת התפילה, עמדו והסיקו את התנור בטרם הגיע למקום. ובעת שהתעלה בתפילתו והגיע אל מדרגת הדביקות, החל לרקוע ברגלו כדרכו ולטפוח בידיו על התנור, והוא לא חל ולא מרגיש כי כויות נוראות עולות על ידיו ופניו, כמראה אדם האש!

אז נדברו

פרקי חיים והליכות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה

הרואה את הנולד...

בשבע שעבר נכתב כאן אודות כוח ראייתו הרוחנית של רבינו זי"ע"א, כיצד היה מתבונן באספקלריה המאירה בכל הנעשה במחיצת המקושרים אליו. מחיצות של חומר וזמן לא עיכבו בעדו מלראות נכוחה את המתחולל הרחק ממנו, ורבים נוכחו בכך בעצמם בהזדמנויות שונות.

אחד מבוגרי הישיבה שיח"י סיפר, כי בתקופת לימודיו בישיבה נקרא פעם אל הקודש פנימה לשמוע דברי חיזוק מרבינו זי"ע"א, והרבי פתח והקדים לו כך:

"אבותיי הקדושים היו מצוינים בכוח מיוחד, שהיו יכולים לצפות ולהבחין במעשי האנשים העומדים לפניהם, והיו משגיחים בכל קוץ ממעשי המקושרים אליהם. אני אין בי הכוח הזה כאשר היה להם זי"ע"א, אמנם באופן כללי אף אני יכולים להרגיש מעט, בסיעתא דשמיא..."

וכאן החל רבינו לגולל עם התלמיד את דברי ימיו למן תחילת השנה, ואף קודם לכן, וירד עמו לפרטים מדויקים באופן מבהיל, וזאת על מנת להעמידו על מקומו ולהעיר לו בדברים הצריכים שיפור.

ומעיד התלמיד בעצמו, כי אף כהיום, במרחק שנים רבות מהמעשה, נתון הוא עדיין תחת רישומו הכביר של הגילוי השמימי, בו זכה להיווכח עין בעין בכוחו הנפלא של רבינו, ועיניו הבדולה שלא החמיצו מאומה.

ובעניין זה, מעשה שסיפר אחד מרמ"י הישיבה שליט"א, בעת אשר שימש בתפקידו לפני עשרות שנים, בישיבה הגדולה מאמר מרדכי:

כמי שנשא בעול הישיבה יומם ולילה כאשר ישא איש את בנו, מזמן היה רבינו אחת לתקופה את כל רבני הישיבה יחדיו, להתוועד עמו לשיחת הדרכה והתייעצות, ולדון בדברים העומדים על הפרק לרווחת התלמידים והצלחתם.

באחת הפעמים, בעת שישבו רבני הישיבה בחדרו של רבינו והרצו בפניו את שאלותיהם, נכנס לפתע הגבאי ופתקה בידו, הניחה לפני רבינו ולחש דבר מה באוזנו, ומיד שב ויצא. רבינו קרא את הקוויטל שלפניו, ופניו לבשו ארשת מהוררת ומטורדת מעט. הוא נשא את עינו כעבור רגעים אחדים, ושב לטפוח עם רבני הישיבה בענייני השעה, אולם מפעם לפעם הצדין בחטף בקוויטל שלפניו, וניכר היה כי אינו משיח דעתו ממנו.

לאחר כמחצית השעה, נטל רבינו לפתע את הפתקה ותחבה בתוך ערימת הקוויטל שעל שולחנו, ושוב לא הביט בה. ניכר היה דעתו התיישבה עליו, וכי הדבר שהטריד את מנוחתו נפתר בכי טוב.

כאשר הבחין בכך הר"מ שליט"א, מספר העובדא, הביט בשעונו לדעת את השעה המדויקת, ולחש בחשאי לחברו שישב לצדו: "שים לב לשעה, לבי אומר לי כי לא דבר ריק הוא, נחיה ונראה".

לאחר שהסתיימה הישיבה קמו הרבנים לצאת, ואז נגיש מיודענו הר"מ אל הגבאי שישב בחוץ, וביקש לדעת מה היה פשרה של הפיתקא שהוכנסה אל הקו"פ באמצע שיחתם. השיב הגבאי כי אחד מאנ"ש התקשר בנחיצות וביקש להזכיר לפני רבינו הזכרה דחופה, ולפי שהעניין לא סבל דחייו, נאלץ להפריע ולהיכנס באמצע האסיפה.

בתוך כך צלצל הטלפון בלשכת הגבאים, ופלוגי נשמע שוב על הקו, כשהפעם הוא מבשר בשמחה על בנו שנוולד לו במזל טוב בשלום ובבריאות. סקרנותם של הר"מ וחברו גברה עליהם, והם ביקשו לברר באיזו שעה בדיק נושע הלה. ואכן, לאחר שקירה ודרישה נודעה להם השעה המדויקת בה נולד הבן, והתברר כי באותה שעה גופא הרגיש בכך רבינו בתוככי חדרו, והסיט את הקוויטל מלפניו באנחת רווחה...

כה היו עיניו הצופיות של רבינו משוטטות מהכא להתם, בדאגה מתמדת לשלומן ולרווחתן של כל אחד מבני הקהילה.

ובראות הלצים את אשר מתחולל נגד עיניהם, נזעקו בבהלה ואצו להרחיקו בכוח מהתנור הלוהט, ומני אז החלו להנוח כלפיו בדרך ארץ, ושוב לא הררהו אחר תנועותיו הרועשות בתפילה.

עתה, כאשר נכנס העגלון אל ההיכל, פגש את הצדיק בדיוק בשעתו זו, כשהוא נישא על כנפי סערות תפילתו, וחוצה בהתלהבותו את ההיכל הלוך ושוב לאורכו. פער העגלון זוג עיניים בוהות, והביט במלוא ההשתאות במחזה הלא מוכר... מדי פעם אף משך בכתפיו, ואותת בידיו אל החסידים הניצבים מן הצד, כמבקש להסב את תשומת לבם להתנהגותו המזוהר'ה של האיש הפוסע בתוך... רמיזותיהם של המתפללים אל העגלון כי יסיט עצמו לצדדים ולא יתייצב במסלולו של הרבי, לא הובנו על ידו, והוא נותר תקוע מול פני הצדיק - לוטש עיניים ומתבונן במחזה אשר כמותו לא ראה מימיו.

פתאום קרב הרבי לעומת העגלון המגודל, ומבלי להבחין מאומה מרוב דביקותו, נאחז בו כבאחד מעמודי ההיכל והחל מתנענע עמו בכל עוז... העגלון, גבר בנוברין וחסון כאלונים, ניסה לחלץ את עצמו מן הפליטה העצומה, אך לשווא. כוחותיו האדירים נחשבו כאין וכאפס לעומת התלהבותו השמימית של הרבי, אשר מכוחה אחז בו וטילטלו טלטלות עזות לכל עבר.

רועד מפחד, חיורו ומזיע, יצא לבסוף העגלון מתחת ידי קודשו של הצדיק, וכשכולו מוכה הלא ותדהמה נמלט מבית המדרש החוצה - - -

לאחר שנסתיימה התפילה, מצאו החסידים את עגלונם סר וזעף על העגלה, כשהוא נתון עדיין תחת רישומה של האימה שאחזה בו. לאחר שעלו על העגלה ונתיישבו על מקומותיהם, עוד בטרם הצליף בסוסים להטותם הדרך, נתקצף העגלון בחרון אף וזעם, וקרא לעומת נוסעיו לאמור:

"גיבור גדול הוא הרבי שלכם... לפתע פתאום בא עלי, מבלי שהתכונתי לכך... אך יבוא היום בו אפגוש אני בו, כי אז יחוש הוא את נחת זרועי בכל עצמותיו, ויזכור זאת היטב כל ימי חייו!" - - -

בכל כוחם כבשו החסידים את שחוקם לבל יפרוץ החוצה, שכן גם בלאו הכי די חששו לצאת למסע, כשהעגלון הזועם הלזה מנהיגם.

במהלך הנסיעה שככה חמת העגלון בהדרגה, ולהלן התכנס בתוך עצמו שקע בהרהורים. מאוחר יותר, דימו החסידים הנוסעים לראות דמעות גולשות מעיניו ונבלעות בתוך זקנו הפרוע. לקראת השליש האחרון של המסע, כאשר עצרו לחצייה בפונדק על אם הדרך, פנה העגלון אל נוסעיו וסח להם בקול נשבר:

"החלטתי לחזור בתשובה על עוונותיי ולאמץ לי דרך חדשה בחייפו חפץ אנכי בקרבת אלוקים, והתשובה לכך בוערת כאש בעצמותיי... חש אני כי רבכם הוא החצית בי את האש הזאת, אולי בשעה שנענע אותי כל כך באמצע תפילתו..."

"ברשותכם, אפרד מכם בזה ואתם תתורו לכם עגלון אחר להמשך הדרך, ואילו אני אסוב עתה על עקבותיי ואשובה לי לרימנוב. רק רבכם הקדוש יוכל להורות לי את הדרך הנכונה".

נדמהים עד עמקי נשמותיהם נפרדו החסידים מן העגלון, אשר קיים מיד את דברו וחזר על עקבותיו. לא יצאו ימים מרובים, ושמו של העגלון נודע כאחד מגדולי החסידים בחצר הקודש, אשר המית את עצמו באוהלה של תורה ועסק בתשובה ובעבודה עד יומו האחרון עלי אדמות.

(כהן גדול משרת)

הלכות בציעת הפת בשבת

משנה וכ"פ ב'תשובות והנהגות' (שם).

'לערוך בשולחן לחם המזדות'

ו. מצווה מן המובחר שיהיו חלות הלחם משנה' משובחת בטעמם כפי שהמן שירד במדבר ביום שישו היה משובח בטעמו (שלה"ק נר מצווה) כפי שאמר רשב"י (מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי שמות ט"ז ה) 'לחם משנה' היינו לחם שהוא משונה וכו' בכל יום היה ריחו של המן נודף ובשבת ביותר, בכל יום ויום מצהיב כזהב ובשבת ביותר, ומכיוון שהלחם משנה' שאנו אוכלים בשבת הוא זכר למן, אף לחם זה צריך להיות משובח יותר מהלחם של ימות החול, והוא אשר יסד הפייט 'לערוך בשולחן לחם חמודות' (קובץ בית אהרן וישראל שנה י' גליון ג' עמוד קט"ו).

[כשנסע הרה"ק ה'בית אברהם' מסלונים לחול הביא אתו מארץ ישראל חלה קטנה ומחמת הדרך ושהייתו זמן רב על האניה נתקשתה החלה ונהיתה קשה כאבן, שב"ק ציווה הרה"ק ה'בית אברהם' שיצרפו את החלה הקטנה לחלה הגדולה והעניקת שהעמידו לשלחן ללחם משנה', לפני שנטל את ידיו הסתפק על איזה מהחלות יבצע אם על החלה הגדולה או על החלה המיוממת של ארץ ישראל, ישב שם הצדיק הרב מנאליבוק זצ"ל ושאל אותו ה'בית אברהם' כדת מה לעשות, ענה הרב הלא זה רש"י מפורש בתורה כי כן על הכתוב האומר (בראשית פרק מ"ו פסוק י"ח) "הנהר הגדול נהר פרת" ופירש רש"י הלא קטן הוא אלא משום כבודו של אר"י קוראים לו גדול על כן אנו רואים שהחלה הקטנה שמארץ ישראל חשובה יותר].

חלה שאולה

ז. מעיקר הדין יוצאים ידי חובת מצוות 'לחם משנה' אף בחלה שאולה אך לכתחילה ראוי לא להשתמש בחלה שאולה עבור 'לחם משנה'. [בספר 'אבן השהם' כתב שאין יוצאים בחלה שאולה כיון שהלחם-משנה' הינו זכר למן שירד לאבותינו במדבר ושם כל אחד לקט משלו, וכן הסתפק בכך הגרשז"א שמה צריך שיהיו שתי החלות ראויות לאכילה כפי שהמן היה מזומן לאכילה, וכיון שחייב להחזיר את החלה לשכנו אולי אינו יוצא בה ידי חובת 'לחם משנה' (שש"כ סי' נ"ה הע' מ"ג) אמנם ב'תשובות והנהגות' (ח"ב סי' קע"א) ובשו"ת ציץ אליעזר ועוד כתבו שכיון שהלחם-משנה' אינו אלא זכר למן אינו צריך להיות דומה בכל פרטיו ללחם משנה].

א. אמר ר' אבא חייב אדם לבצוע על שני ככרות בשבת דכתיב (שמות ט"ז כ"ב) "ויהי ביום השישי לקטו לחם משנה שני העומר לאחד" (שבת קי"ז:).

ב. הסכמת רוב הפוסקים שחייב בציעת פת על 'לחם משנה' בשבת הינו מדרבנן (הכרעת הביאה"ל סי' רס"ג ד"ה אין לו) ויש אומרים שחייבו מדאורייתא (ט"ז סי' תרע"ח סק"ב).

'אף הן היו באותו הנס'

ג. גם נשים חייבות במצות 'לחם משנה' שאף הן היו באותו הנס של ירידת המן (משנ"ב סי' רע"ד סק"א) וכן משום שנשים חייבות בכל מצוות שבת כאנשים (ר"ת ב'ספר הישר' סי' ע' אות ד' ור"ן במסכת שבת מד. ד"ה וכתב) [המשנ"ב סותם ומביא רק את הטעם 'שאף הם היו באותו הנס' אף שהרמב"ן הקשה (שבת קי"ז ד"ה מצאתי) שטעם זה מיותר ומדוע היה צריך ר"ת לכתוב טעם מיוחד שנשים חייבות במצוות 'לחם משנה' משום 'שאף הם היו באותו הנס' הרי ממילא נשים חייבות בכל מצוות וחייבו שבת, אמנם כיוון שיש"א שרק לגבי מצוות שחייבו מדאורייתא חייבות הנשים כאנשים, לכך כתב המשנ"ב את הטעם 'שאף הם היו באותו הנס' שלטעם זה לכו"ע חייבות במצווה זו].

ד. יש ללמד זכות על הנשים שאין מקפידות לבצוע על 'לחם משנה' בסעודה שלישית [משום שיש"א שנשים פטורות מאכילת 'סעודה שלישית' [אף שלהלכה נפסק (סי' רצ"א סעי' ו) שנשים חייבות באכילת ג' סעודות בשבת] ובצירוף דעות הפוסקים שב'סעודה שלישית' אין צריך כלל לבצוע על 'לחם משנה', וע"ע בשו"ת אלף לך שלמה (סי' קי"ד) בדרך אפשר שנשים אינן חייבות כלל במצוות לחם-משנה].

חלה קפואה

ה. לכתחילה ראוי שלא להשתמש בחלה קפואה עבור 'לחם משנה', אך אם אין בידו חלה אחרת עבור 'לחם משנה' יכול להשתמש לכתחילה בחלה קפואה ואינו צריך לטרוח להשיג חלה אחרת [בשבה"ל (ח"ו סי' לא) כתב שלכתחילה יש להחמיר שלא לצרף חלה קפואה ללחם משנה' וכתב ב'תשובות והנהגות' (ח"ב סי' קע"ב) שני טעמים להחמיר בכך 1. משום שאין החלה ראויה כעת לאכילה וא"כ אין הלחם משנה' דומה למן שירד במדבר 2. שצריך לדקדק שיהיו חלות הלחם-משנה' מובחרות וטובות כפי שפרש רש"י בפר' בשלח שהמן שירד בערב שבת היה משונה ברוחו ובטעמו לשבח [לחם 'משנה' מלשון משונה] וע"כ ראוי להשתמש ללחם-משנה' חלה טובה וראויה לאכילה ולא בחלה קפואה, וכן הסתפק בכך הגרשז"א (שש"כ

סי' נ"ה הער' ל"ט) אך כתב שגראה שאם נמשך סעודתו זמן כזה שהחלה תפשיר תוך כדי הסעודה מותר לצרפה אע"פ שבשעת הברכה החלה קפואה, אמנם דעת המנח"י (ח"ט סי' מ"ב) שחלה קפואה מצטרפת ללחם-משנה' כיוון שלאחר זמן תפשיר ותהיה ראויה לאכילה מעצמה בלי שום תיקון שיצונו ע"כ מועיל לצרפו ללחם-

בית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בני ברק
קריה נדבונה
בני ברק
בס"ד

לבקשת רבים

אנו מפרסמים בה את זמני השמחה העתידים להיערך בחצרות קודשינו בחודשי החורף הבעל"ט

ביום כ"א כסלו - ה'וישב
תקיים א"ה שמחת
הבר מצווה

לנכד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בן חרב"ג הרה"ג אברהם חוק שליט"א
בהיכל בית מדרשו, קרית נדבונה

ביום ש' שבט - ד' בשלח
תקיים א"ה
שמחת החתונה

לנכדת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
בת חרב"ג הרה"ג ברוך קוהנין שליט"א
שבת שבע ברכות בפרישת בשלח - שירה
בקריית נדבונה, בני ברק

ההרשמה לאש"ל מלא לשבת שירה
החל מיום ראשון ג' כסלו
בין השעות 14:30 - 14:00
0853-22-70-33

בברכת שובע שמחות
הבאים

קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
קרית נדבורנה בני ברק

נצחו אראלים את המצוקים

בצער רב וביגון עמוק מבכים אנו מרה יחד עם כל בית ישראל את סילוקו של האי צדיק פאר מקדושים, בוצינא דנהורא, עמודא דצלוחא, חוטר קודש מגזע אראלים ותרשישים, מפארי שושילתא קדישתא דדהבא על רבותינו הקדושים, אוהבם של ישראל ומיצר תמיד בצרתם, הפיץ אור התורה ונועם החסידות וקירב המוני נשמות ישראל לאביהם שבשמיים

כ"ק אדמו"ר מקרעטשניץ קרית-גת צוקללה"ה

נכדו חביבו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט
בעל ה"דבר חיים" זיע"א

ובן דודו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנסתלק לגני מרומים ועלה בסערה השמימה
למגינת לב כל בית ישראל

ההלויה התקיימה ביום ה' י"ז מרחשון, ונטמן בסמוך לציון
אביו הק' בבית החיים ברחובות

וי חסרה ארעא גברא רבה,

חבל על דאבדין ולא משתכחין

וכל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'

המבנים האבדה

קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק